

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 3Cb/83/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8518201574
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Emília Mišenková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2019:8518201574.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou JUDr. Emíliou Mišenkovou, v sporovej veci žalobcu: P. X., nar. XX.X.XXXX, O., právne zastúpeného JUDr. Slavomírom Firmentom, advokátom AK so sídlom 17. novembra 14, 064 01 Stará Ľubovňa, proti žalovanej: MARIANNA, s.r.o., G. 365/31, 064 01 Stará Ľubovňa, IČO: 44 511 159, právne zastúpenej JUDr. Stanislavom Lampartom, advokátom AK so sídlom O.estie sv. U. 29, 064 01 Stará Ľubovňa, v konaní o zrušenie účasti spoločníka v spoločnosti, takto

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalobca je **p o v i n n ý** nahradiť žalovanej strane trovy konania v rozsahu 100 %, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou, podanou na tunajšom súde dňa 21.9.2018 domáhal, aby súd zrušil jeho účasť spoločníka v spoločnosti MARIANNA, s.r.o.. Žalobu odôvodnil tým, že napriek skutočnosti, že je riadnym spoločníkom žalovanej spoločnosti, nebol prizvaný na žiadne valné zhromaždenie spoločníkov a tak vlastne ani nevie, či sa konalo alebo nie, nevie, akým spôsobom sa rozdeľuje zisk vytvorený spoločnosťou a hoci disponuje svojim podielom v spoločnosti, žiadnym spôsobom na vytvorenom zisku nedisponuje, nemá ani žiadnym spôsobom možnosť ovplyvňovať chod spoločnosti. S ohľadom na tieto skutočnosti a rovnako aj s poukazom na to, že vzťahy medzi ním a jeho matkou, ale aj súrodencami (t.j. prakticky so všetkými ostatnými spoločníkmi) sú vážne naštrbené majetkovými súdnymi spormi, rozhodol sa, že ukončí svoje pôsobenie v spoločnosti. Poukázal na to, že pred samotným podaním žaloby na súd požiadal listom žalovanú spoločnosť v zmysle § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka, aby mu bolo umožnené nahliadnuť do základných dokumentov spoločnosti, aby vedel, v akom stave sa spoločnosť nachádza, akým spôsobom hospodári, aby mohol realizovať aj svoje právo na kontrolu, t.j. aby mohol na základe uvedených dokladov posúdiť, či konateľ spoločnosti koná s odbornou starostlivosťou, v súlade so záujmami spoločnosti, čo mu bolo ako spoločníkovi, vlastniacemu päťtinový obchodný podiel v spoločnosti, po dobu viac ako 7 rokov odopierané. Spoločnosť mu listom zo dňa 22.3.2017 oznámila, že v ním navrhovanom termíne mu nahliadnutie neumožní, určila mu iný dátum, ktorý mu však nevyhovoval a k požadovaným dokladom sa nedostal. Postup konateľa spoločnosti, ako aj ostatných spoločníkov, žalobcovi neumožňuje žiadnym spôsobom ovplyvniť chod spoločnosti a z listu zo dňa 22.3.2017 vyplýva, že predstava konateľa a spoločníka v jednej osobe vo vzťahu k ukončeniu jeho účasti v spoločnosti je taká, že bezodplatne prevedie svoj obchodný podiel, s čím žalobca nesúhlasí. V súčasnosti medzi sebou spoločníci prakticky vôbec nekomunikujú a majú protichodné záujmy. U žalobcu vznikla dlhodobá neprítomnosť jeho postavenia ako spoločníka u žalovaného, ktorá situácia zákonite vyvoláva vzájomnú nedôveru, neistú pozíciu žalobcu ako spoločníka, vznikla jeho dlhodobá neúčasť na realizovaní podnikateľského zámeru žalovanej a tým prehlbujúce sa nenaplnenie hlavného zmyslu účasti spoločníka v spoločnosti, následkom ktorej dlhodobej neprítomnosti žalobcu ako

spoločníka žalovanej spoločnosti je táto účasť už len formálna. Uvedené vyúsťuje do zhodnotenia, že nie je možné spravodlivo žiadať, aby žalobca v spoločnosti zotrval. Poukazujúc na uvedené dôvody, najmä na vylúčenie žalobcu z účasti na valných zhromaždeniach spoločnosti, rozsah a intenzitu nezhôd medzi ním a ostatnými spoločníkmi, ako aj na skutočnú vôľu všetkých spoločníkov ohľadom zotrvania žalobcu v spoločnosti, tvrdí, že táto situácia prakticky neumožňuje ďalšie fungovanie spoločnosti v uvedenom zložení spoločníkov, preto má za to, že od neho nemožno spravodlivo požadovať, aby zotrval v žalovanej spoločnosti.

2. Žalovaná so žalobou nesúhlasila, považovala ju za bezdôvodnú a v celom rozsahu za neoprávnenú, majúca za to, že vzhľadom na objektívny skutkový stav nie sú v nijakom prípade splnené podmienky, ktoré stanovuje ustanovenie § 148 ods. 1 Obchodného zákonníka. Poukázala na to, že žalobca do žalovanej spoločnosti za celý čas od jej vzniku nevložil žiadne finančné prostriedky, nikdy nevyvíjal žiadnu činnosť a o firmu sa absolútne nestaral. Rovnako sa nikdy nezaujímal o jej fungovanie, problémy a celkovú činnosť. Jeden účelovo podaný list nemožno nijako považovať za skutočnosť, že mu bola odopieraná jeho možnosť účasti na činnosti spoločnosti. Žalovaná vyslovila názor, že podaná žaloba má za cieľ iba to, aby spoločnosť musela žalobcovi vyplatiť „bezpracný zisk“, a to formou výplaty vyrovnávacieho podielu. Toto konanie žalobcu je účelové a je v rozpore s pravidlami poctivého obchodného styku. Vzhľadom na uvedené považuje žalobu v celom rozsahu za nedôvodnú a navrhuje, aby ju súd v celom rozsahu zamietol a zaviazal žalobcu na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Žalobca v replike na vyjadrenie žalovanej zotrval na svojich vyjadreniach uvádzaných v žalobe. Ďalej uviedol, že aj keď pre toto konanie nepovažuje za podstatné, či do spoločnosti vložil nejaké finančné prostriedky a vyvíjal pre ňu akúkoľvek činnosť, vyjadri sa k týmto tvrdeniam žalovanej. Následne podrobne rozpisal priebeh vytvorenia, fungovania rodinnej firmy MARIANNA, s.r.o, popísal, ako osobne, výkonom rôznych prác, aj finančne, uhrádzaním rôznych nákladov, potrebných na zabezpečenie činnosti firmy, prispieval k jej riadnemu fungovaniu. Poukázal na to, že počas pobytu v USA sa na jednej z návštev dohodli so svojou matkou - U. X. na vytvorení rodinnej firmy s tým, že dlhodobo posielal financie na vybudovanie objektu na G. ulici, ktorý mal do budúca tvoriť zázemie tejto firmy. Po naliehaní zo strany matky, aby prišiel riadiť túto spoločnosť na Slovensko, opustil prosperujúcu podnikateľskú činnosť v USA a presťahoval sa na Slovensko. V spoločnosti MARIANNA, s.r.o. od návratu z USA, od 1.7.2009, pracoval na rôznych pracovných pozíciách. V spoločnosti bol zamestnaný od 17.12.2009 do 31.5.2012, no hoci podpisoval výplatné pásky, mzdu osobne žiadnu neprevzal a ani na účet mu žiadna poukázaná nebola; prácu teda vykonával bez odplaty, keďže sa jednalo o rodinnú firmu, v ktorej mal podiel a na fungovaní a smerovaní ktorej sa v tom čase vedeli zhodnúť. Medzičasom si sám založil s.r.o. ako aj otvoril svoju živnosť, ktoré v domnení dobrých medziľudských vzťahov a čestných obchodných partnerstiev nazval HALA MARIANNA, s.r.o. a P. X. - HALA MARIANNA. Poukázal na to, že objekt na Levočskej 31 v Starej Ľubovni od roku 2007, až pokiaľ prišiel na Slovensko, využívala spol. MARIANNA, s.r.o. na firemné účely, bez účtovania prenájmu a doteraz užíva 20 % z jeho budovy bez toho, aby jej účtoval prenájom. Jeho vodiči v priebehu šiestich mesiacov najazdili na jeho firemnom vozidle cca 48 000 km, a to na rozvoz tovaru, jeho firma hradila zákonnú a havarijnú poisťku a cestnú daň. Jeho zamestnanec p. Lysák pôsobil ako údržbár pre celý objekt na Levočskej 31, žalobca mu platil mzdu v celom rozsahu. On osobne sa od roku 2009 do roku 2015 staral o zimnú údržbu v areáli a okolí spol. MARIANNA s.r.o. na vlastné náklady. Keďže jeho vlastná spoločnosť dodávala obedové menu pre žalovanú spoločnosť a v priebehu tejto obchodnej spolupráce vznikali opakované problémy medzi jeho matkou a sestrou na jednej strane a jeho zamestnancami na strane druhej, viackrát ich musel upozorniť, že jeho zamestnancov nemajú čo riadiť, čo oni nehodli rešpektovať. Postupom času vznikalo čoraz viac zásadných nezhôd medzi ním a jeho matkou a sestrou, až to dospelo do toho štádia, že sa spolu, čo sa týka spol. MARIANNA, s.r.o. nedokázali zhodnúť a spolupracovať prakticky v ničom. V roku 2017 požiadal o predloženie daňových priznaní a iných účtovných dokladov za predošlé roky, nakoľko mal podozrenie z nekalých činností vo firme, na čo ho slovne napadla účtovníčka, že to nie je v jeho kompetencii. Až v dôsledku poukázania na oprávnenia spoločníka s nahliadnutím súhlasili; túto možnosť však nevyužil, lebo mu určili iný dátum, ako požadoval a to dátum, ktorý mu nevyhovoval; navyše sa chovali arogantne a povýšenecky, teda sám nevie, ako by takéto nahliadnutie skončilo. Definitívny rozvrát vzťahov medzi nimi nastal v súvislosti so súdnym sporom vedeným na tomto súde pod sp. zn. 3C/5/2015, v ktorej on vystupuje ako žalobca a jeho mama ako žalovaná a tento spor spôsobil, že spolu v rodine vôbec nekomunikujú. Jeho mama sa v septembri 2015 demonštratívne odsťahovala z jeho bytu v centre Starej Ľubovne, kde bývala 15 rokov bez toho, aby za jeho užívanie čokoľvek hradila. Od tohto momentu sa vôbec nenavštevujú a komunikujú len v prípade nutnosti. Rovnako nedokážu komunikovať

ani so sestrou L. M.. Aj z vyjadrenia žalovanej je zrejmé, že v súčasnosti ho spoločnosť, resp. jej spoločníci považujú len za niekoho, kto „nikdy nevložil žiadne finančné prostriedky“, „nikdy nevyvíjal žiadnu činnosť“, a „o firmu sa absolútne nestaral, nezaujímal sa o jej fungovanie, problémy a celkovú činnosť“. Nikto zo spoločníkov ho v súčasnosti nepovažuje za reálneho spoločníka, neunúvajú sa mu posilať pozvánky na valné zhromaždenie, nemajú potrebu s ním komunikovať v otázke smerovania spoločnosti a ani v žiadnej inej oblasti, čo vyvoláva jeho neistú pozíciu ako spoločníka; vznikla takto jeho dlhodobá neúčast' na realizovaní podnikateľského zámeru žalovanej, a tým prehlbujúce sa nenaplnenie hlavného zmyslu účasti v spoločnosti, táto účasť je už len formálna, a preto sa domnieva, že nie je možné od neho spravodlivo žiadať, aby v takejto spoločnosti, kde sú spoločníci takto nepriateľsky voči nemu nastavení, zotrval.

4. Žalovaná reagovala na vyjadrenie žalobcu podaním zo dňa 21.12.2018, v ktorom poukázala na svoje vyjadrenie zo dňa 19.11.2018. Opätovne uviedla, že žalobu považuje za bezdôvodnú a v celom rozsahu neoprávnenú a vzhľadom na objektívny skutkový stav má za to, že nie sú v nijakom prípade splnené podmienky, ktoré určuje ustanovenie § 148 ods. 1 Obchodného zákonníka. Navyše uviedla, že žalobca vo svojom vyjadrení popisuje vzťahy v rodine z jeho pohľadu. Podstatná časť jeho tvrdení sa nezakladá na pravde a je to len jeho subjektívny pocit. Za podstatné však považuje to, že uvedené skutočnosti sú v tomto konaní právne bezvýznamné. Žalobca si zrejme neuvedomuje, že žalovaná spoločnosť je kapitálovou spoločnosťou, čo určuje jej základné podmienky fungovania.

5. Žalobca na pojednávaní dňa 24.4.2019 uviedol, že keď sa vrátil z USA v roku 2009, od prvého dňa po príchode sa angažoval vo firme, robil rozvoz šalátov, koláčov každé ráno. Chodil po prevádzkach a presviedčal predavačky, aby odoberali tovar od ich firmy, že im budú realizovať servis, chodieval na prešovský a popradský smer. Tým, že dlhé roky žil v USA, nemal prehľad ako funguje ekonomika firmy, preto bol vo firme akoby prisediaci, keď sa riešili eurofondy a podobne. Stále sa však radili spoločne, mama, sestra a on - o chode prevádzky, potrebách súvisiacich s firmou, a to pravidelne, skoro denne. Vzťahy sa skomplikovali kvôli súdnemu sporu, ktorý má so svojou mamou. Dôvodom, prečo nemožno od neho spoľahlivo očakávať, aby naďalej zotrval ako spoločník žalovanej spoločnosti, má byť skutočnosť, že medzi spoločníkmi už viazne komunikácia, sestra robí zbytočné intrigy. Príkladom uviedol, že prevádzku majú v jednej budove, potreboval sa dostať ku vode, sestra mu však tento prístup znemožnila a zamkla. Keď požiadal o možnosť nazrieť do účtovných dokladov, bolo zle nedobre. Na otázku súdu, aby uviedol, či mal záujem o predloženie iných dôkazov resp. informáciu týkajúcu sa chodu firmy a táto mu bola zo strany žalovanej odopretá, uviedol, že vzťahy sú tak narušené, že s nimi nekomunikuje. Na ďalšie otázky súdu uviedol, že nevie, ako v žalovanej spoločnosti ekonomicky uzatvorili rok 2018, nemá potuchy o chode firmy, nezisťoval výsledky hospodárenia firmy za rok 2018. Nevedel, že sa majú konať valné zhromaždenia, ale o firmu sa stále zaujímal, aby firma prosperovala. Ďalej uviedol, že o hospodárenie firmy sa písomne zaujímal len raz a okrem jednej písomnej požiadavky zo dňa 6.3.2017 ani ústne konateľku žalovanej spoločnosti o predloženie účtovných dokladov nežiadal.

6. Konateľka žalovanej spoločnosti na pojednávaní dňa 24.4.2019 uviedla, že nechce, aby žalobca odišiel z firmy, pretože je tak jej dieťa, ako všetky ostatné. Firmu zakladala tak pre seba, ako aj pre svoje deti, aby mali v čom pracovať. K tomu, čo povedal žalobca, sa vyjadrovať nechcela, bolo tam veľa klamstiev, ale aj tak sa vyjadrovať nebude, pretože žalobca by mal najlepšie vedieť, ako sa má správať ku mame, ktorá firmu zakladala a aj k firme ako takej. Pokiaľ ide o osobné kontakty a rozhovory, tie nechce rozoberať, pokiaľ ide o komunikáciu vo firme, keď sa stretne so žalobcom, ale je to veľmi málo, možno dvakrát do týždňa, pozdravia sa a to je všetko. Pokiaľ ide o rozhodovanie o rozdelení zisku, prípadne straty, žalobca pri tom nikdy nie je, on má svoje aktivity. Do roku 2014 mala firma stratu a keď nechceli, aby išla do konkurzu, museli vložiť svoje vlastné peniaze, lebo podľa zákona by ju museli dať do správy, ale na vkladoch sa žalobca nepodieľal. Ona nechcela tým zaťažovať deti, preto si požičala, vložila do spoločnosti čo bolo za potreby, aby firma mohla ďalej fungovať. Nepamätá si, či o tejto skutočnosti vedel žalobca, pretože to brala ako svoj osobný záväzok, keďže túto firmu zakladala ona a mohla ju založiť len čisto pre seba, bez účasti detí. Na otázku súdu, či žalobca má vedomosť o stretnutiach spoločníkov firmy uviedla, že má skúsenosti z predošlých stretnutí, keď ho oslovila s požiadavkou, že sa potrebujú stretnúť, tak žalobca reagoval tak, že on teraz nemá čas a tak veci prejednávajú bez jeho prítomnosti v minulosti a praktizujú to tak aj teraz. O zásadných veciach vo firme rozhoduje ona, keď je treba, niektoré veci prejde s účtovníčkou, aby bolo všetko podľa zákona. Firma bola vyhodnotená ako jedna z najlepších, a to v kritériách dôveryhodnosti firmy. Potvrdila, že žalovaná spoločnosť kúpila minulý rok priestory za účelom podnikania, pričom na kúpu nehnuteľnosti zobrali úver a to ona vo výške 250.000,-

eur a dcéra vložila 220.000,- z úveru a 30.000,- svojich financií. V novokúpených priestoroch vykonáva podnikateľskú činnosť dcéra, ktorá má riadne so žalovanou spoločnosťou uzavretú písomnú zmluvu. Žalobca sa nikdy neinformoval, ako funguje firma, kedy bude valné zhromaždenie.

7. Svedkyňa L. M. na pojednávaní dňa 17.7.2019 uviedla, že vo firme, ktorú založila jej mama, pracuje od roku 1994, najprv ako fyzická osoba, potom vstúpila ako spoločník do s.r.o. Keďže robí v manažmente tejto spoločnosti, vie o všetkých problémoch firmy, podieľa sa na jej vedení. Žalobca sa mohol podieľať na vedení spoločnosti, ale nevyužíval to, žiadne práva mu nikto nikdy neodopieral. O vedení spoločnosti rozhoduje konateľka spoločnosti, iba v prípade, ak konateľka poverí nejakou úlohou ju, tak v takomto prípade, v drobných veciach, rozhoduje aj ona. O závažných veciach sa rozhoduje na valnom zhromaždení spoločnosti. Valné zhromaždenia zvoláva konateľka ústne alebo telefonicky. Vždy je to pred účtovnou závierkou. Na poslednom valnom zhromaždení ona bola prítomná, žalobcovi bol termín valného zhromaždenia oznámený telefonicky, avšak nebol na ňom prítomný, pretože aj keď sa mu termín valného zhromaždenia oznámi, nereaguje a na valné zhromaždenie sa nedostaví. V nejakých rokoch žalobca bol prítomný na valnom zhromaždení, je aj na zápisniciach podpísaný, avšak nevie uviesť dátum, kedy to bolo, ani približne, bolo by potrebné nazrieť do záznamov vo firme. Ona o záležitostiach spoločnosti je informovaná zo strany konateľky ústne, keďže s ňou pracuje v jednej kancelárii. Nevedela sa vyjadriť k tomu, či konateľka spoločnosti informuje žalobcu o chode firmy. Ona pracuje v tejto firme aj ako zamestnanec, čiže je aj v zamestnaneckom vzťahu, pracuje od pondelka do nedele. Žalobca, keď sa vrátil z Ameriky, tiež bol zamestnancom vo firme, mamka mu chcela umožniť, aby sa podieľal na vedení firmy, ale on si otvoril svoju živnosť Halu MARIANNU, ktorú prevádzkoval, venoval sa už len svojim činnostiam a na činnosti firmy Marianna s.r.o. už nemal záujem. K otázke, aké sú vzťahy medzi spoločníkmi, sa svedkyňa vyjadriť nechcela. Nevedela sa vyjadriť k tomu, či skutočnosť, že spoločnosť MARIANNA, s.r.o. kúpila nebytové priestory a následne ich prenajala spoločnosti svedkyne, bola predmetom komunikácie konateľky žalovanej a žalobcu.

8. Svedok Dušan X. na pojednávaní dňa 17.7.2019 uviedol, že nemá vedomosť o tom, aby niekto niekedy bránil žalobcovi podieľať sa na činnosti spoločnosti alebo na uplatňovaní jeho práv ako spoločníka spoločnosti. Rovnako nemá vedomosť ani o tom, že by sa žalobca niekedy zaujímal o chod firmy. On sám sa na chode spoločnosti v podstate nepodieľa nijak, všetko riadi vlastne mama, ktorej pomáha sestra. Mama zriadila firmu, chcela ju nechať pre všetky deti správnym dielom. Za vznik spoločnosti MARIANNA s.r.o., za to, že spoločnosť funguje, za všetku jej činnosť, vďačia mame. Na otázku, akým spôsobom prebieha rozhodovanie vo firme, svedok uviedol, že raz za rok je valné zhromaždenie, kde si sadnú a všetko prejdú. Keď sa vyskytnú nejaké otázky, ktoré treba riešiť v priebehu roka, rieši sa to na spoločných stretnutiach, zavolajú si a stretnú sa. Nemajú zlé vzťahy, navštevujú sa, takže sa to rieši takto. On s bratom má normálny vzťah, k vzťahu konateľky žalovanej a jeho sestry so žalobcom sa vyjadriť nechcel. Nepamätá sa, kedy bol žalobca poslednýkrát prítomný na valnom zhromaždení, ale v posledných rokoch na valných zhromaždeniach nebol.

9. Súd sa oboznámil s obsahom spisového materiálu, skutkovými tvrdeniami strán sporu, vykonal dokazovania výsluchom žalobcu, konateľky žalovanej spoločnosti a svedkov L. M. a Y. X., ako sú uvedené vyššie (v bodoch 5., 6., 7. a 8. odôvodnenia) a zistil tento skutkový stav:

10. Z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Prešov je zrejmé, že žalovaná spoločnosť MARIANNA s.r.o. vznikla zápisom do Obchodného registra dňa 19.11.2008. Spoločníkmi tejto spoločnosti sú U. X., od 19.11.2008 so splatenou výškou vkladu 2.656,- eur a ďalší traja spoločníci - Mgr. L. M., od 25.2.2010, Y. X. od 19.11.2008 a P. X. od 25.2.2010, všetci traja so splatenou výškou vkladu po 1.328,- eur. Štatutárnym orgánom - konateľom - je U. X.. V mene spoločnosti koná konateľ samostatne tak, že k tlačnému alebo napísanému obchodnému menu spoločnosti pripojí svoj vlastnoručný podpis. Žalovanú spoločnosť založila konateľka tejto spoločnosti s úmyslom vytvoriť rodinnú firmu, na činnosti ktorej sa bude podieľať ona a jej tri deti. Žalobca bol v čase vzniku žalovanej spoločnosti v USA a po jeho návrate na Slovensko sa stal spoločníkom tejto spoločnosti. Vedenie firmy zabezpečovala jeho matka - konateľka firmy a neskôr aj jeho sestra svedkyňa M., on sa podieľal na činnosti a fungovaní firmy vykonávaním prác na rôznych pracovných pozíciách. V tom čase sa pravidelne informovali o chode a potrebách firmy. Neskôr, keď si žalobca založil vlastnú živnosť, venoval sa už viac svojej podnikateľskej činnosti. Medzi ním a ostatnými spoločníkmi, najmä medzi ním na jednej strane a mamou a sestrou na strane druhej, začali vznikať vzájomné nezhody. V roku 2015 sa ich vzťahy ešte viac skomplikovali a to kvôli súdnemu sporu, ktorý žalobca vedie so svojou mamou, konateľkou žalovanej spoločnosti. Tento

súdny spor spôsobil to, že žalobca s ostatnými členmi rodiny komunikuje len v prípade nutnosti, so spoločníkmi žalovanej spoločnosti vôbec nespolupracuje, nezúčastňuje sa valných zhromaždení, nevie ako funguje firma.

11. Žalobca sa podanou žalobou domáhal zrušenia jeho účasti spoločníka v žalovanej spoločnosti jednak z dôvodu, že nebol prizvaný na žiadne valné zhromaždenie, nevie, akým spôsobom sa rozdeľuje zisk vytvorený spoločnosťou, žiadnym spôsobom nedisponuje na vytvorenom zisku a nemá ani žiadnym spôsobom možnosť ovplyvňovať chod spoločnosti a jednak z dôvodu, že vzťahy medzi ním a ostatnými spoločníkmi sú vážne naštrbené, najmä majetkovými súdnymi spormi medzi ním a jeho matkou. Na podporu svojich tvrdení poukázal na to, že pred podaním žaloby písomne požiadal žalovanú spoločnosť, v zmysle § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka, aby mu bolo umožnené nahliadnuť do základných dokumentov spoločnosti, avšak žalovaná mu listom zo dňa 22.3.2017 oznámila, že v ním navrhovanom termíne mu nahliadnutie neumožní, určila mu iný dátum, ktorý mu však nevyhovoval a k požadovaným dokladom sa nedostal. Z uvedených dôvodov mal za to, že jeho účasť spoločníka v spoločnosti je už len formálna a preto nie je možné spravodlivo žiadať, aby v spoločnosti zotrval.

12. Konateľka žalovanej spoločnosti nesúhlasí s tým, aby žalobca odišiel z firmy. Tvrdila, že žalobcovi ako spoločníkovi MARIANNA, s.r.o. žiadne práva neboli nikdy nikým odopierané. Poukázala na to, že žalobca nemá záujem podieľať sa na činnosti firmy, ak je mu aj oznámený termín valného zhromaždenia, na toto sa nedostaví, nezaujíma sa o hospodárenie spoločnosti, okrem jediného listu pred podaním žaloby, ktorý nemožno považovať za odopieranie účasti na činnosti spoločnosti. Nepovažuje za dôvodné zrušenie účasti spoločníka spoločnosti, nakoľko žalobca neuviedol žiaden relevantný dôvod, pre ktorý by súd mal tak postupovať.

13. To, že žalobcovi nikto nikdy nebránil v uplatňovaní jeho práv ako spoločníka spoločnosti MARIANNA, s.r.o., ako aj to, že žalobca sa nepodieľal na činnosti firmy a nezaujímal sa o jej chod, vyplynulo aj z výpovedí svedkov L. M. a Y. X., ktorých výpovede boli v podstate zhodné s výpoveďou konateľky žalovanej.

14. Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára:

15. Podľa § 148 ods. 1 Obchodného zákonníka spoločník nemôže zo spoločnosti vystúpiť, môže však navrhnúť, aby súd zrušil jeho účasť v spoločnosti, ak nemožno od neho spravodlivo požadovať, aby v spoločnosti zotrval. Ustanovenie § 113 ods. 5. a 6 platia obdobne.

16. Obchodný zákonník citovanom § 148 ods. 1 zakotvuje zásadu, že spoločník nemôže zo spoločnosti vystúpiť. Teda, jednostranným prejavom vôle spoločníka nemôže dôjsť ku zániku jeho účasti v spoločnosti. Takýto úkon by bol v rozpore s citovaným zákonným ustanovením a z toho dôvodu by bol absolútne neplatný a v rozpore s kogentným ustanovením § 148 ods. 1. Úprava § 148 upravujúca zánik spoločníka v spoločnosti je špeciálnou úpravou osobitne vo vzťahu ku zániku účasti spoločníka. Ani v spoločenskej zmluve nie je možné upraviť zánik účasti dohodou, vzhľadom k tomu, že ide o kogentnú povahu tohto ustanovenia. S výnimkou možnosti vylúčenia spoločníka podľa § 113 ods. 4 Obchodného zákonníka účasť spoločníka v spoločnosti môže zaniknúť iba zrušením jeho účasti súdom alebo vylúčením súdom.

17. Ak sa teda spoločník v spoločnosti s ručením obmedzeným, ktorá má viac spoločníkov, rozhodne ukončiť svoju účasť v spoločnosti a nepodarí sa mu previesť svoj obchodný podiel na iného spoločníka alebo na inú osobu podľa § 115 Obchodného zákonníka, tak podľa platnej právnej úpravy, vzhľadom na nemožnosť jednostranného vystúpenia spoločníka zo spoločnosti, môže jeho účasť v spoločnosti zrušiť jedine súd. Podľa doterajšej judikatúry takáto situácia môže nastať najmä v prípadoch, ak spoločnosť, resp. ostatní spoločníci porušujú podstatným spôsobom svoje zákonné alebo zmluvné povinnosti voči dotknutému spoločníkovi, v prípade zdravotných problémov spoločníka a pod.

18. Súd pri rozhodovaní starostlivo zväží všetky skutkové okolnosti a dbá na to, aby nedošlo k odopretiu práv žalobcu, ale a tiež, aby nedošlo k neúmernému zásahu do práv spoločnosti príp. jej ostatných spoločníkov. Ochrana poskytovaná súdom sa preto musí vzťahovať nielen na žalobcu, ale aj na spoločnosť a ostatných spoločníkov. V tomto smere preto súd musí predovšetkým dbať na to, aby ujma spôsobená ktorejkoľvek zo zúčastnených osôb nebola neprimeraná t.j. aby dôsledky zásahu do

pomerov spoločnosti neboli podstatne závažnejšie, než ujma vzniknutá žalobcovi z nepriznania práva (rozsudok Najvyššieho súdu ČR, s. zn. 29 Clo 2084/2000). Dôkazné bremeno v konaní majú s ohľadom na svoje tvrdenia sporové strany.

19. Prvoinštančný súd v danej veci zväzil všetky skutkové okolnosti a dôsledne posudzoval otázku, či na strane žalobcu existujú dôvody, pre ktoré je možné zrušiť jeho účasť v spoločnosti MARIANNA, s.r.o. a dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal existenciu tak závažnej skutočnosti, ktorá by odôvodňovala zrušenie jeho účasti v žalovanej spoločnosti.

20. Žalobca dôvodnosť podanej žaloby oprel jednak o skutočnosť, že nebol pozvaný na valné zhromaždenie spoločníkov, že nemá informácie o hospodárení spoločnosti, nemá možnosť ovplyvňovať chod spoločnosti a jednak o skutočnosť, že vzťahy medzi ním a konateľkou spoločnosti a ostatnými spoločníkmi sú vážne naštvrbené majetkovými súdnymi spormi, v dôsledku ktorých v súčasnosti spoločníci prakticky vôbec nekomunikujú a majú protichodné záujmy.

21. Je pravdou, že v konaní nebolo žalovanou preukázané, že by žalobcovi boli doručované pozvánky na valné zhromaždenia spoločnosti. Z výpovede konateľky žalovanej a svedkyne M. na pojednávaníach dňa 24.2019 a 17.7.2019 vyplynulo, že termíny valných zhromaždení mali byť žalobcovi oznamované telefonicky, no žalobca mal reagovať tak, že nemá čas, preto ostatní spoločníci prejednávali potrebné veci bez jeho prítomnosti. Žalobca na pojednávaní tieto tvrdenia poprel a zotrval na stanovisku, že o konaní valných zhromaždení nebol informovaný. Avšak samotná skutočnosť, že žalovaná nepreukázala doručenie pozvánok na valné zhromaždenia žalobcovi, nie je dôvodom pre zrušenie účasti žalobcu v spoločnosti. Pokiaľ žalobca považoval skutočnosť, že nebol na uvedené valné zhromaždenia pozvaný, za závažnú ujmu, ktorá sa týkala jeho práv spoločníka, mal možnosť podať v zmysle § 131 ods. 2 Obchodného zákonníka na súd návrh na určenie neplatnosti valného zhromaždenia, ktoré ostatní spoločníci na uvedených valných zhromaždeniach prijali. Navyše žalobca v konaní nepreukázal, že by sa bol účasti na valných zhromaždeniach dovoľával, naopak, sám uviedol, že ani nevedel, že sa majú konať nejaké valné zhromaždenia. Preto táto skutočnosť nemôže byť dôvodom núteného zrušenia účasti žalobcu ako spoločníka v spoločnosti.

22. Ďalším dôvodom, pre ktorý by mal súd, podľa názoru žalovaného, zrušiť jeho účasť spoločníka v žalovanej spoločnosti má byť skutočnosť, že mu bolo, po dobu viac ako 7 rokov, odopierané právo na kontrolu spoločnosti, pričom poukázal na to, že pred podaním žaloby požiadal listom žalovanú spoločnosť, aby mu bolo umožnené nahliadnuť do základných dokladov spoločnosti, čo mu v ním navrhovanom termíne nebolo umožnené a žalovaná mu určila iný dátum, ktorý mu však nevyhovoval a k požadovaným dokladom sa nedostal. V tomto smere má prvoinštančný súd za to, že ak žalobca jediným listom pred podaním žaloby požiadal na nahliadnutie do účtovných dokladov žalovanej spoločnosti a žalovaná mu oznámila, že ním navrhnutý termín jej, z dôvodu maximálneho pracovného vyťaženia, nevyhovuje a ponúkla mu dva náhradné termíny, na ktoré však žalobca už nereagoval, nemožno konštatovať, že by týmto konaním žalovanej boli obmedzené jeho práva ako spoločníka nahliadnuť do základných dokladov spoločnosti. Práve naopak, z uvedeného vyplýva, že konateľka žalovanej neobmedzovala žalobcu v jeho právach, bola ústretová a ponúkla žalobcovi možnosť nahliadnuť do základných dokumentov spoločnosti v dvoch náhradných termínoch, no žalobca ju následne už nekontaktoval a s takouto požiadavkou ju už viac neoslovil. Preto ani uvedený dôvod, podľa názoru konajúceho súdu, nemôže byť relevantným pre vyhovieť žalobcom podanej žalobe.

23. Ďalším tvrdením žalobcu, ktorým odôvodňuje podanie žaloby na súd je skutočnosť, že medzi ním a ostatnými spoločníkmi spoločnosti MARIANNA, s.r.o. došlo k podstatnému zhoršeniu vzťahov, najmä z dôvodu prebiehajúceho súdneho sporu majetkového charakteru medzi žalobcom a konateľkou žalovanej. V tejto súvislosti je, podľa názoru súdu, podstatná skutočnosť, že tieto nezhody nesúvisia s výkonom činností, ktoré sú predmetom podnikania žalovanej, netýkajú sa činnosti, chodu a hospodárenia žalovanej spoločnosti, preto všeobecne konštatované vážne nezhody medzi spoločníkmi nemôžu bez ďalšieho zakladať zákonný dôvod na zrušenie účasti žalobcu podľa § 148 ods. 1 Obchodného zákonníka. V tomto smere súd poukazuje aj na právny názor vyslovený v rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obo/179/2000, podľa ktorého, cit.: „Avšak napr. nezhody medzi spoločníkmi a hospodársky úpadok spoločnosti nie sú pre záver, že od spoločníka nemožno spravodlivo požadovať zotrvanie v spoločnosti, postačujúce.“

24. Prvoinštančný súd navyše dopĺňa, že zo všeobecnej charakteristiky spoločnosti s ručením obmedzeným plynie, že ide o obchodnú spoločnosť kapitálového typu. Medzi základné povinnosti spoločníkov patrí vkladová povinnosť, ktorej minimálnu výšku predpisuje zákon, táto výška vkladu potom podmieňuje mieru účasti spoločníka na majetku spoločnosti, na jej zisku, mieru jej vplyvu pri rozhodovaní o záležitostiach spoločnosti. Rozhodnutie vstúpiť do kapitálovej spoločnosti musí byť prijaté po zrelej úvahe, pri vyhodnotení všetkých následkov. Konkrétny spoločník môže stratiť záujem o postavenie spoločníka z rôznych dôvodov, avšak musí si uvedomiť, že ukončenie účasti spoločníka v spoločnosti podlieha pravidlám Obchodného zákonníka. Keďže Obchodný zákonník v § 148 ods. 1 zakotvuje zásadu, že spoločník nemôže zo spoločnosti vystúpiť jednostranným úkonom, jediným spôsobom, ako spoločník môže dosiahnuť zánik účasti v spoločnosti, bez autoritatívneho výroku súdu, je prevod obchodného podielu postupom podľa § 115 Obchodného zákonníka. Až pri nemožnosti ukončiť účasť spoločníka dohodou a pri preukázaní existencie predpokladov uvedených v § 148 ods. 1 Obchodného zákonníka, je úlohou súdu umožniť spoločníkovi vystúpiť zo spoločnosti, ak nemožno od neho spravodlivo požadovať, aby v nej zotrval. V prejednávanej veci žalobca v podanej žalobe uviedol, že „sa s ohľadom na uvedené skutočnosti rozhodol, že ukončí svoje pôsobenie v spoločnosti,“ avšak nevyužil možnosť dosiahnuť zánik účasti v spoločnosti dohodou so spoločníkmi o prevode obchodného podielu, neponúkol svoj obchodný podiel v rámci predkupného práva ostatným spoločníkom, ale priamo požiadal súd, aby zrušil jeho účasť v spoločnosti žalovanej. Keďže princíp dobrovoľnosti, podieľať sa právami a povinnosťami v obchodnej spoločnosti, je potrebné naplniť aj pri zániku účasti spoločníka v spoločnosti, bolo, podľa názoru súdu, potrebné pri rozhodovaní prihliadnuť aj na túto skutočnosť.

25. Je nepochybné, že dôkazné bremeno preukázať súdu, že od spoločníka nemožno spravodlivo požadovať účasť v spoločnosti, spočíva na spoločníkovi. Preto je žiaduce priamo v žalobe uviesť konkrétne dôvody na zrušenie účasti v spoločnosti. Ak takéto dôvody neexistujú, nemôže súd účasť spoločníka v spoločnosti zrušiť. Podľa názoru prvoinštančného súdu žalobca v tomto konaní neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal žiadne konkrétne dôvody, pre ktoré by nebolo možné od neho spravodlivo požadovať, aby zotrval v spoločnosti. Nepreukázal, okrem jediného listu, že by od žalovanej žiadal informácie o chode firmy a ani to, že by mu ich žalovaná neposkytla resp. odmietla poskytnúť. Vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by žalobca bol zo strany žalovanej alebo ostatných spoločníkov obmedzovaný či poškodzovaný na jeho právach spoločníka spoločnosti MARIANNA, s.r.o. Ďalší žalobcom uvádzaný dôvod, nehody medzi spoločníkmi, ako je to uvedené už v bode 23. tohto rozsudku, v zmysle rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Obo 179/200I, nie sú dôvodom na vyhovieť žalobe podanej podľa § 148 ods. 1 Obchodného zákonníka. V konaní bolo, práve naopak, preukázané, že žalobca nemá záujem zúčastňovať sa valných zhromaždení, nezaujíma sa o dianie v spoločnosti, o jej ekonomický chod a rozhodovacie procesy a táto jeho neinformovanosť o fungovaní spoločnosti nie je dôsledkom upierania jeho práv zo strany žalovanej či ostatných spoločníkov, ale je dôsledkom jeho nezájmu o tieto záležitosti. Súd na tomto mieste opätovne pripomína zodpovednosť sporovej strany za výsledok konania, pričom poukazuje na celé obsahové znenie žaloby, tvrdenia v nej uvedené a zároveň zvyrazňuje, že je to práve žalobca, ktorý má primárne dôkaznú povinnosť a to tak v rovine tvrdení, ako i následne preukázania týchto tvrdení.

26. Tieto úvahy viedli súd k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal dôvodnosť podanej žaloby a preto jeho účasť v spoločnosti MARIANNA, s.r.o. podľa § 148 ods. 1 Obchodného zákonníka nie je možné zrušiť.

27. Žalobca vo vyjadrení zo dňa 10.12.2018 a následne aj na pojednávaní dňa 17.7.2019 navrhol doplniť dokazovanie oboznámením spisového materiálu sp. zn. 3C/5/2015, s odôvodnením, že na základe neho by sa mohla prešetriť celá genéza vzťahov a ozrejmiť skutočnosť, ako sú tie vzťahy vyhrotené. Na pojednávaní dňa 17.7.2019, po dotaze, či sporové strany majú ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, právny zástupca žalobca uviedol, že ponecháva na zváženie súdu vykonanie dôkazu - priložiť do spisu spoločenskú zmluvu žalovanej spoločnosti MARIANNA, s.r.o.

28. Podľa § 185 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná.

29. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

30. Podľa 153 ods. 1 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

31. Podľa 153 ods. 1 CSP na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

32. Podľa 153 ods. 1 CSP ak súd na prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany neprihliadne, uvedie to v odôvodnení rozhodnutia vo veci samej.

33. Podľa 154 CSP prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí.

34. Súd uznesením vyhláseným na pojednávaní dňa 17.7.2019 obidva návrhy žalobcu na doplnenie dokazovania zamietol.

35. Pokiaľ ide o návrh žalobcu na oboznámenie spisu Okresného súdu Stará Ľubovňa sp. zn. 3C/5/2015, žalobca jeho oboznámením chcel ozrejmiť súdu, prečo došlo k rozvráteniu vzťahov a ako vážne sú tieto vzťahy rozvrátené. Podľa názoru súdu vykonanie tohto dôkazu nie je potrebné, pretože z vykonaného dokazovania vyplynulo, že osobné vzťahy medzi žalobcom a ostatnými spoločníkmi sú narušené a pre meritórne rozhodnutie vo veci nie je nevyhnutné bližšie skúmať presnú príčinu a intenzitu rozvrátenia týchto vzťahov. Navyše spis tunajšieho súdu sp. zn. 3C/5/2015 bol predložený Krajskému súdu v Prešove na rozhodnutie o odvolaní a jeho vyžiadanie za účelom oboznámenia by si vyžadovalo ďalšie odročenie pojednávania.

36. Ďalší návrh žalobcu na doplnenie dokazovania, aby bola do spisu priložená spoločenská zmluva žalovanej, súd aplikujúc ustanovenia § 153 ods. 1, 2, 3 CSP zamietol. Koncentrácia konania predstavuje efektívny nástroj racionálneho a odôvodneného zrýchlenia sporového konania, tvorí funkčnú a teologickú jednotu s jedným z nosných princípov novej právnej úpravy sporového konania, a to s princípom arbitrárneho poriadku (č.l. 10 CSP). Strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo a so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania. Ak strana nepredložila prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas, súd nemusí na ne prihliadnuť, pričom Civilný sporový poriadok demonštratívny výpočtom uvádza, že môže ísť napríklad o situáciu, ak by pri prihliadnutí na tieto prostriedky vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu. Žalobca ako dominus litis mohol navrhnúť vykonanie tohto dôkazu už pri podaní žaloby, následne aj pri replike zo dňa 10.12.2018 k vyjadreniu žalovaného a napokon aj na pojednávaní dňa 24.4.2019, ktoré bolo odročené za účelom výsluchu svedkov. Žalobca pritom uznesením sp. zn. 3Cb/83/2018-35 zo dňa 20.11.2018 bol poučený o následkoch sudcovskej koncentrácie konania. Keďže žalobca nenavrhol vykonanie tohto dôkazu včas, so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania a doplnenie dokazovania vykonaním tohto dôkazu by si vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania, súd návrh na vykonanie tohto dôkazu zamietol a neprihliadal naň.

37. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi uložil povinnosť nahradiť žalovanej strane trovy konania v rozsahu 100 %, o ktorej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením o právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Stará Ľubovňa.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva

v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.